

Rp5100 (ISVU: 31384)
Biblija – Stari Zavjet 2017./2018.
ECTS 6, utorak 11:15, petak 8:15
amdg.ffrz.hr → nastava

Knjige o kraljevima (1 Kr i 2 Kr)

LXX: Kraljevstva (3. i 4.)

Podignite, vrata (Ps 24)

D A Hm A G A D

Po-dig-ni-te vra-ta nad-vrat-ni-ke svo-je do-la-zi slav - ni kralj!

Povijest kraljevst(a)va

■ s udaljenosti

- “Deuteronomistička povijest” Jš – 2 Kr
- od oko 1000. do 587. pr. Kr.
- *Koje dobi David u 1 Kr 1,1?*

■ starac – što određuje u 1,35?

■ Sina za nasljednika

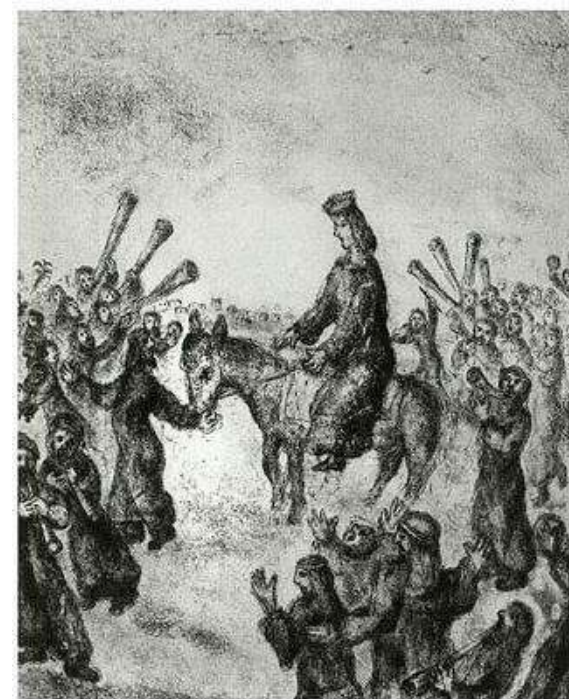
- *Osobna oporuka Salomonu u 2,3:*

■ Mojsijeva Tora

- *Kako napreduje Salomon (2,12.46b)?*

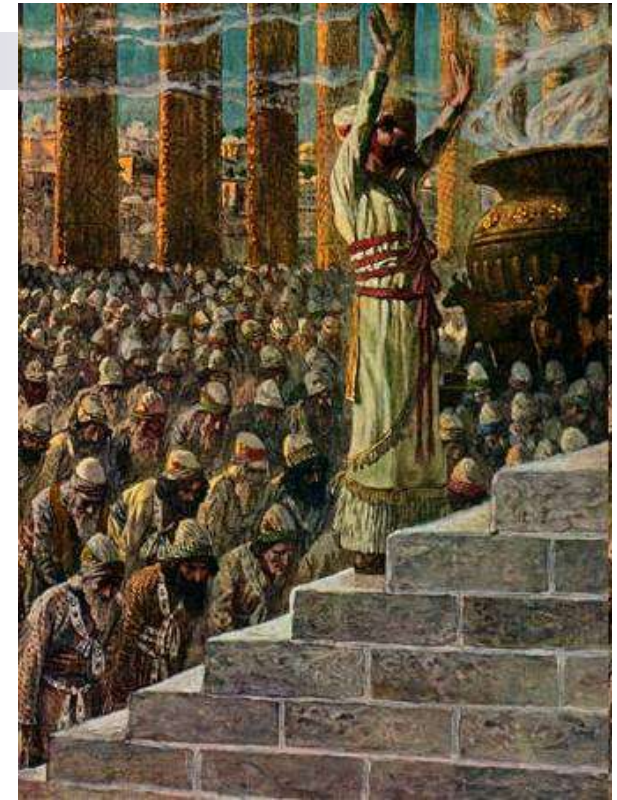
■ učvrstio vlast – Čime (3,9.13)?

■ i pronicavo srce (3,9) i bogatstvo (v13)

Salomon dvoznačan

- Što radi u 1 Kr 6,1-37?
- **Gradi hram**
 - Kakav međunarodno (10,4s)?
- **Kraljica od Sabe zapanjena**
 - Što radi u 1 Kr 8,22.54?
(Kako, pred kime, koliko?)
- **Dugo moli klečeći, uzdignutih ruku pred zajednicom**
 - Koliko puta mu se Bog ukazuje (9,2)?
- ***samo* dva puta (usp. 1 Kr 3,5)**

Salomonova vlast

- Ocjena Salomonova djelovanja u 11,6?
- *zlo* u očima יהוה (“nije pravo”)
 - *koji kult?* 11,5.7 → 33
- Aštarta, Milkom/Molek, Kemoš
 - Povod u 11,8?
- Tuđinke
 - Posljedice (11,33):
- raspad kraljevstva
 - Koga sin sluša (12,10)?
- mlade kolege (12,10)

Sjeverno kraljevstvo

- Tko je kralj? (11,29.31)
- Jeroboam (v29)
 - po čijem proroštvu?* (v29)
- Prorok Ahija iz Šila (v29)
 - znak (v30)?*
- 12 dijelova plašta – značenje (v31)?
 - 10 plemena Jeroboamu
 - ali: iskrivljen kult – što u 12,28?
- Zlatno tele; “Ne u Jeruzalem!” (v28)
 - “Ovo su tvoji bogovi” – אֱלֹהִים *’elohîm* u mn.
- “griješ Jeroboamov” do 2 Kr 17,6

Jeroboam's Sacrifice at Bethel 1656
Eeckhout, Gerbrandt Jansz van den

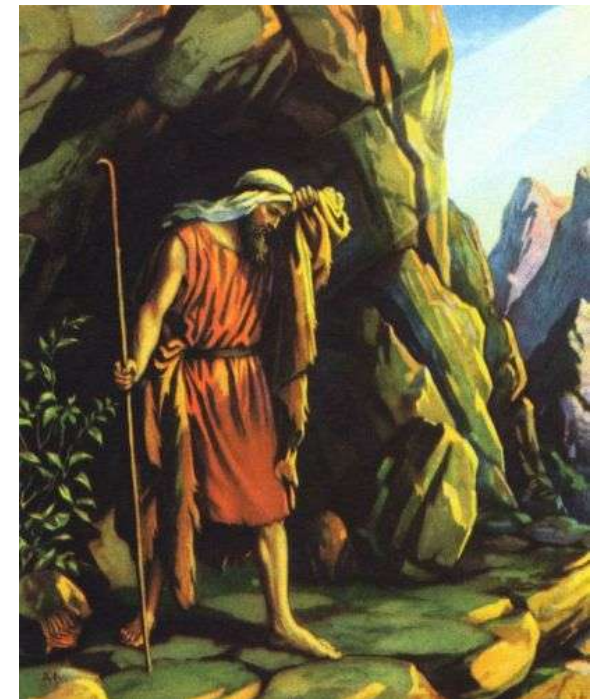
Dokumenti

- drugi dokumenti u 1 Kr **11,41** i **14,19.29:**
 - povijest Salomonova (1 Kr 11,41)
 - Ljetopis kraljeva *izraelskih* (1 Kr 14,19; 15,31; 16,5,14.20.27; 22,39; 2 Kr 1,18; 10,34; 13,8.12; 14,15.28; 15,11.15.21.26.31)
 - Ljetopis kraljeva *judejskih* (v29, 15,7. 23; 22,46; 2 Kr 8,23; 12,20; 14,18; 15,6.36; 16,19; 20,20; 21,17.25; 23,28; 24,5)

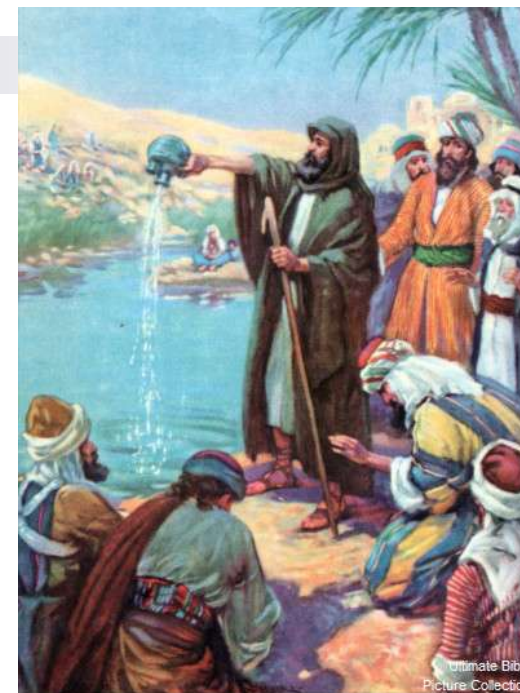
Proroci na sjeveru

- Što čini Ahija u 1 Kr 11,29 i 14,10?
- naviješta kraljevstvo (c11) i pad (c14)
 - Tko govori protiv idolopoklonstva (13,2)?
- Božji čovjek (13,2)
 - koga nagoviješta (13,2)?*
 - Velikoga kralja Jošiju (13,2)
- Ilija i Elizej: 1 Kr 17 – 2 Kr 13
- Ilija dokazuje Božji autoritet (c18)
 - Ilija u 1 Kr 19,10-14:
- susreće se s Bogom (c19)

Ostali sjeverni proroci

- Elizej prototip Isusa –
usp. 2 Kr 4,42-44
 - Učenici, čudesa, ljubav prema neprijateljima, uskrisenje
- ostali: *Koliko ih je u 1 Kr 18,4.13?*
 - Stotina – još u 1 Kr 20,13.20
 - *Tko nastupa u 1 Kr 22,8?*
- Mihej, sin Jimlin
 - *Tko u 2 Kr 14,25?*
- Jona (+ Amos, Hošea)

Kraljevi u Judi

- U kojem gradu (1 Kr 14,21)?*
- u Jeruzalemu
 - od Boga odabranom
 - hram
 - Ocjena postupanja? (1 Kr 15,11)
- čine ono što je pravo u očima Božjim
 - Kao otac David – *roditelj u 15,10?*
 - Navodi se ime majke 15,10
- Ipak: u zajednici (15,14)
- Kultne “uzvišice” (15,14; 22,44; 2 Kr 12,4; 14,4; 15,4...)
- negativan skok u 2 Kr 16,1?*
- Ahaz – *zašto? (v4.8)*
- sam idolopoklonik (4)
- podmićuje asirskog kralja (8) – *čime?*
- Hramsko zlato

Dobri kralj Ezekija

- Ezekija (2 Kr 18–20) – što radi u 18,4?
- dokida izopačeno bogoštovlje (18,4)
 - Mjedena zmija (Br 21) – “Nehuštan”
 - Kakvu potporu ima (18,7; 19,2)?
- Bog je s njim (18,7),
surađuje s Izaijom (19,2)
 - Što radi za napada (19,15-19)
i u bolesti (20,3)?
- Moli se
- i za Pashu: 2 Ljet 30,18-20
 - S prorokom: 2 Ljet 32,20

Jošijina velika obnova

- Jošija (2 Kr 22s) – što su pronašli? (22,8; 23,2.21)
- Knjiga *Zakona* (Tora 22,8),
Saveza (*b^erît* 23,2.21) – g. 622 pr. Kr
 - S kim surađuje (22,14)
- Proročica Hulda (22,14)
 - Što kralj radi i gdje u 23,2?
- Čita Knjigu Saveza
u hramu (23,2)
 - Koji blagdan u 23,22?
- Pasha (23,22)

Propast

- **Nabukodonozor**
(*nebukadnecar 2 Kr 24,1*)
 - *babel* (v1) + *kašdîm* (v2)
 - Tko je povod prema 24,3?
- **Manaše (24,3) iz c21, djed Jošijin**
 - Prvi stupanj: 598. pr. Kr. (24,14)
- **odvođenje vlasti i plemstva (24,14)**
 - Drugi stupanj: 587. pr. Kr. (25,9.11.13-16)
- **Hram spaljen (v9), opljačkan (v13-16)**
- **Dvor i grad spaljeni (v9) zidine razorene (v10),**
- **opće izgnanstvo (egzil) (v11)**

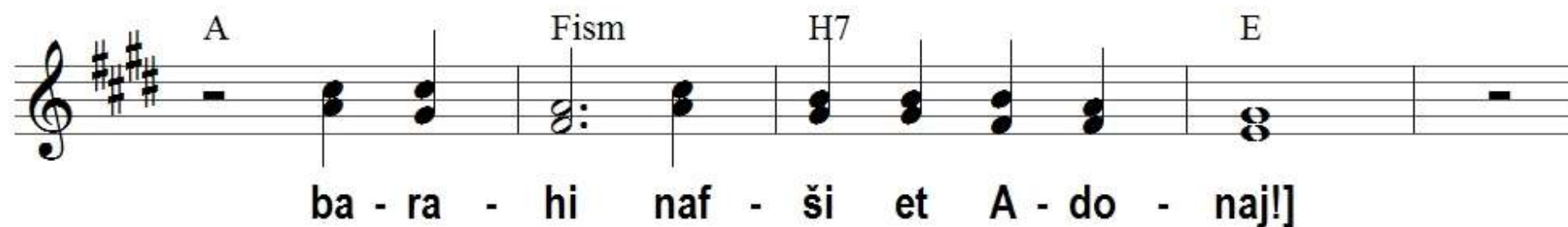
ברכי נפשי את יהוה

barahi nafši et Adonaj (Ps 103)

melodija: donje note

[ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj,

ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj!]

**Blagoslivljaj, dušo moja,
Blagoslivljaj Gospodina!**